

02 ΦΕΒ. 2011

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522**

**Αθήνα /-2- 2011
Αριθμ. Πρωτ.: 532**

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της καλλιέργειας της ελιάς»

ΣΧΕΤ: ✓ Η Ερώτηση 7632/10-12-10
Η Ερώτηση 7636/10-12-10
Η Ερώτηση 7765/14-12-10

Απαντώντας στις παραπάνω ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ο. Παπανδρέου-Παπαδάκη, Μ. Σκραφνάκη, Ν. Γιαννακοπούλου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το ελαιόλαδο και οι επιτραπέζιες ελιές υπάγονται στο καθεστώς της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών (καν. 1234/2007 του Συμβουλίου). Συνεπώς τα διάφορα μέτρα για τη στήριξή τους αποφασίζονται από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλια Υπουργών – Διαχειριστικές Επιτροπές, κ.λπ.).

Οι τιμές του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών διαμορφώνονται ελεύθερα στην αγορά με βάση την προσφορά και τη ζήτηση, τους κανόνες ανταγωνισμού και την ποιοτική κατηγορία τους.

Η καλλιέργεια της ελιάς είναι βιώσιμη και στηρίζεται με διάφορα μέτρα και δράσεις από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όπως:

- Η χορήγηση των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης.
- Η εφαρμογή πολιτικής ποιότητας με στροφή σε πιστοποιημένα, ασφαλή και ανταγωνιστικά προϊόντα. Μέσα από τα προγράμματα ειδικής στήριξης, σε εκτέλεση του άρθρου 68 του καν.(ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, το ΥΠΑΑΤ ενισχύει τους παραγωγούς προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, οι οποίοι καλλιεργούν

με συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης και βιολογικής γεωργίας και παραδίδουν ελαιόκαρπο σε πιστοποιημένες από τον ΟΠΕΓΕΠ επιχειρήσεις.

Το πρώτο έτος εφαρμογής του μέτρου αφορά την ελαιοκομική περίοδο 2009-2010, με έτος κατάθεσης της αίτησης για ενίσχυση το 2010 και έτος πληρωμής το 2011.

Από το δεύτερο έτος εφαρμογής των μέτρων ειδικής στήριξης (ελαιοκομική περίοδος 2010-2011 την οποία διανύουμε), υπάρχει η πρόσθετη υποχρέωση της υποχρεωτικής πιστοποίησης των ελαιοτριβείων και των μονάδων μεταποίησης επιτραπέζιας ελιάς, με σύστημα ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005. Σημειώνουμε ότι, όλες οι επιχειρήσεις τροφίμων, είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν σύστημα ασφάλειας τροφίμων σύμφωνα με τις αρχές του HACCP, επομένως η πιστοποίησή τους δεν είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία.

Η απόφαση ενίσχυσης των ελαιώνων, που παράγουν προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ υπό την προϋπόθεση ότι εφαρμόζονται συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή βιολογικής γεωργίας, καθώς και η υποχρεωτική πιστοποίηση των ελαιοτριβείων και των μονάδων μεταποίησης επιτραπέζιας ελιάς με σύστημα διαχείρισης ασφάλειας των τροφίμων ISO 22000:2005, πραγματοποιείται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής ποιότητας, στροφής δηλαδή σε προϊόντα πιστοποιημένα, ασφαλή, διαφοροποιημένα και ανταγωνιστικά στις διεθνείς αγορές. Το ύψος της συνολικής κοινοτικής χρηματοδότησης ανέρχεται σε 10.000.000 Ευρώ ετησίως για τα έτη 2010, 2011 και 2012.

- Μέσα από τα προγράμματα δραστηριοτήτων των Οργανώσεων Ελαιουργικών Φορέων (ΟΕΦ) του καν.(ΕΚ) 867/2008 της Επιτροπής σε εφαρμογή του καν.(ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου, ενισχύονται οι φορείς του κλάδου για την εκπόνηση προγραμμάτων με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων ελαιοκομικών προϊόντων, την παροχή τεχνικής βοήθειας σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας την ιχνηλασιμότητα και την πιστοποίηση των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος στην οποία δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα. Τα προγράμματα αυτά ξεκίνησαν πιλοτικά το 2003 και άρχισα να εφαρμόζονται ουσιαστικά από την τριετία 2006-2009, όπου υλοποιήθηκαν 24 προγράμματα εργασίας ΟΕΦ συνολικού ύψους κοινοτικής χρηματοδότησης 33.294.000 Ευρώ την τριετία, με απορρόφηση που άγγιξε το 99%. Για την τριετία 2009-2012 τα προγράμματα συνεχίζονται σε 45 εγκεκριμένες ΟΕΦ με το ίδιο ύψος κοινοτικής χρηματοδότησης την τριετία.

- Η χρηματοδότηση από το Μέτρο 1.2.1 «Εκσυγχρονισμός Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α.) για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, μεταξύ των οποίων και των ελαιοκομικών.

Μέσω του Μέτρου δύναται να ενισχυθούν οι ελαιοπαραγωγοί για επενδύσεις για τις οποίες δεν είχαν ενισχυθεί από τις Οργανώσεις Ελαιοργικών Φορέων (ΟΕΦ) στις οποίες ανήκουν.

- Η χρηματοδότηση από το Μέτρο 1.2.3 «Προστιθέμενη αξία των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων» του Π.Α.Α. για τη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων για παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- Η χρηματοδότηση από το Μέτρο 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. για τη στήριξη μεθόδων παραγωγής που αποβλέπουν στη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων (ολοκληρωμένη διαχείριση, βιολογική γεωργία προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.λπ.).

Στο πλαίσιο του Μέτρου παρέχεται η δυνατότητα στήριξης παραγωγών, προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα σταθερά κόστη (δαπάνες πιστοποίησης που προκύπτουν από την ένταξη τους στα συστήματα ποιότητας. Συγκεκριμένα το ποσό στήριξης για τις δενδρώδεις καλλιέργειες και το αμπέλι ανέρχεται στα 1.700 € ετησίως ανά εκμετάλλευση ενώ οι γεωργοί που συμμετέχουν στο Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στη Φυτική Παραγωγή (AGRO 2), ενισχύονται για όλες τις καλλιέργειες με ποσό ύψους 1.400 € ετησίως ανά εκμετάλλευση.

- Η δυνατότητα προώθησης αγροτικών προϊόντων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι βρώσιμες ελιές και το ελαιόλαδο, μέσα από το Μέτρο 133 «Δραστηριότητες Ενημέρωσης και Προώθησης».

Συγκεκριμένα, το Μέτρο στοχεύει στην παροχή στήριξης σε ομάδες παραγωγών που παράγουν προϊόντα ποιότητας, με στόχους την προώθηση των προϊόντων ποιότητας και την ενημέρωση των καταναλωτών για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, έτσι ώστε αφενός ο καταναλωτής να γνωρίζει «τι τρώει» και αφετέρου να είναι πρόθυμος να επωμισθεί ένα μεγαλύτερο κόστος για την αγορά των προϊόντων αυτών, αφού το συνολικό κόστος σε σχέση με την «αξία του προϊόντος» («value for money») διαμορφώνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Το Μέτρο απευθύνεται σε δικαιούχους του Μέτρου 132 «Καθεστώς ενίσχυσης των γεωργών που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων» (στα οποία συμπεριλαμβάνεται και της βιολογικής γεωργίας), που παράγουν ομοειδή προϊόντα και συστήνουν άτυπα ομάδες παραγωγών κατά προϊόν και επιθυμούν να τα προωθήσουν στην εσωτερική αγορά (χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Η στήριξη αφορά στο 70% των επιλέξιμων δαπανών για τα συνολικά επιχειρησιακά σχέδια τριετούς διάρκειας που θα υποβάλλουν αυτές οι ομάδες. Οι επιλέξιμες δράσεις αφορούν ενημέρωση (ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες), προώθηση (διαφημιστικές καταχωρήσεις στα ΜΜΕ, ιστοσελίδα, ενημερωτικά cd, dvd), διοργάνωση/ συμμετοχή σε συνέδρια και εκθέσεις, προώθηση και

διακίνηση στην εσωτερική αγορά (Ελλάδα και χώρες της ΕΕ), καθώς και οργάνωση επισκέψεων σε μονάδες παραγωγής.

Ήδη έχει ολοκληρωθεί η δημόσια διαβούλευση του Μέτρου 133 και προετοιμάζεται το νομικό πλαίσιο εφαρμογής του.

Το Μέτρο πρόκειται να προκηρυχθεί, με προϋπολογισμό πρόσκλησης περίπου 15 εκ. €, μετά την αποστολή των Αποφάσεων στους δικαιούχους του Μέτρου 132, καθώς είναι οι εν δυνάμει δικαιούχοι του Μέτρου 133.

- Τα προγράμματα προώθησης και προβολής της επιτραπέζιας ελιάς μέσω των οποίων χρηματοδοτούνται οι φορείς του κλάδου.

ΠΡΩΘΗΣΗ – ΠΡΟΒΟΛΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Για την ενημέρωση και προώθηση των αγροτικών προϊόντων, στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις Τρίτες Χώρες, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χειρίζεται τους Καν. (ΕΚ) 3/2008 του Συμβουλίου και (ΕΚ) 501/2008 της Επιτροπής, σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των Τρίτων Χωρών.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Κανονισμών, έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 37 προγράμματα σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των Τρίτων Χωρών, συνολικού προϋπολογισμού 84.086.300 €.

Από τα προγράμματα αυτά: i) τα εικοσιτέσσερα (24), συνολικού προϋπολογισμού 43.481.077 €, έχουν ήδη ολοκληρωθεί,

ii) τα δώδεκα (12), συνολικού προϋπολογισμού 35.310.222 €, είναι στη φάση της υλοποίησης και

iii) το ένα (1), προϋπολογισμού 5.295.000 €, δεν υλοποιήθηκε λόγω μη υπογραφής της σύμβασης.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Κανονισμών, έχουν εγκριθεί τα παρακάτω προγράμματα για την προώθηση του ελαιόλαδου :

- Το 3ετές πρόγραμμα του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τυποποίησης Ελαιόλαδου (ΣΕΒΙΤΕΛ), προϋπολογισμού 6.580.574 € και αφορά στις χώρες Αυστρία, Σουηδία, Κύπρος, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία και Ελλάδα,

- Το 2ετές πρόγραμμα της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Ελαιολάδου και Ελιάς (ΕΔΟΕΕ), προϋπολογισμού 871.000 € και αφορά στη χώρα της Ρωσίας (έχει ολοκληρωθεί) και

- Το 3ετές πρόγραμμα του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τυποποίησης Ελαιόλαδου (ΣΕΒΙΤΕΛ), προϋπολογισμού 2.851.000 € και αφορά στις χώρες ΗΠΑ, Νορβηγία, Αυστραλία, Ελβετία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Στους παραπάνω Κανονισμούς δικαιούχοι χρηματοδότησης είναι επαγγελματικές και διεπαγγελματικές οργανώσεις παραγωγών, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων δύο (2) φορές το χρόνο (μια φορά για την εσωτερική αγορά και μια για τις Τρίτες Χώρες). Τα προγράμματα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλύπτονται χρηματοδοτικά ως εξής: Κοινοτική Συμμετοχή 50%, Εθνική Συμμετοχή 20%, Δικαιούχος Φορέας 30%.

Ταυτόχρονα με αυτές τις προσπάθειες, βασική επιδίωξη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η εξυγίανση της διάθεσης Αγροτικών προϊόντων, ο έλεγχος των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, η προστασία του αγροτικού εισοδήματος αλλά και η προστασία του καταναλωτή, τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά. Επίσης στοχεύει σε ένα πλαίσιο που θα προστατεύει τον παραγωγό από έντονες διακυμάνσεις στην αγορά και που θα εξασφαλίζει ισορροπία και σταθερότητα στο εισόδημα του αγροτικού νοικοκυριού.

Σε παρέμβαση του ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κος Κ. Σκανδαλίδης, που εκπροσώπησε τη χώρα στο «Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου για την βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων», που διεξήχθη στις 16/11/2010, στις Βρυξέλλες, τόνισε μεταξύ άλλων:

«Στην αλυσίδα εφοδιασμού των αγροδιατροφικών προϊόντων υπάρχουν δύο πυλώνες. Ο πυλώνας εισόδου που είναι ο ευρωπαίος γεωργός και ο πυλώνας εξόδου που είναι ο ευρωπαίος καταναλωτής. Βασική μας επιδίωξη είναι να τροφοδοτήσουμε την αγορά με ασφαλή, ποιοτικά και πιστοποιημένα τρόφιμα, προστατεύοντας παράλληλα στο μέγιστο δυνατό βαθμό τόσο το εισόδημα του γεωργού, όσο και την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

Γι' αυτό ακριβώς το σκοπό η παρέμβαση μας πρέπει να έχει πολύ συγκεκριμένη κατεύθυνση :

1. Η ΚΑΠ με τα μέσα που διαθέτει σήμερα και κυρίως με την νέα μορφή της να χρηματοδοτήσει τα εργαλεία που, ρυθμίζουν τις αγορές, αντιμετωπίζουν τις διατροφικές κρίσεις, ενθαρρύνουν την παραγωγή και την προώθηση προϊόντων με ποιότητα και ταυτότητα. Αυτό απαιτεί συντονισμένες πολιτικές από τον 1^ο και 2^ο πυλώνα.

2. Καθημερινή παρακολούθηση της αγοράς και του τρόπου που διαμορφώνονται οι τιμές και τα κέρδη ώστε να αποφεύγεται η μονοπωλιακή συγκέντρωση και να εξασφαλίζεται η διαφάνεια, ο έλεγχος και η πάταξη της αισχροκέρδειας και του αθέμιτου ανταγωνισμού. Ας αποφασίσουμε επιτέλους, πέρα από τις εθνικές προσπάθειες να οργανώσουμε, με τρόπο θεσμικά ολοκληρωμένο, το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο τιμών.

3. Οι εταιρικές συνεργασίες, οι διεπαγγελματικές συνέργιες, η συμβολαιακή γεωργία, οι αγροτικοί και καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, οι

ομάδες παραγωγών, ήρθε η ώρα να ενταχθούν σε ενιαίο συνεκτικό και οριοθετημένο νομοθετικό πλαίσιο. Η υπάρχουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία είναι αποσπασματική, άνιση και ατελής. Χρειαζόμαστε μια νέα συνολική ρύθμιση εν' όψη και της νέας ΚΑΠ.

4. Η ευρωπαϊκή αγορά είναι εκτεθειμένη στις ευρύτερες διεθνείς εξελίξεις και την απελευθέρωση του εμπορίου. Η εμπορική μας πολιτική οφείλει να διασφαλίζει τα ευρωπαϊκά προϊόντα από τις ανεξέλεγκτες εισαγωγές. Να οδηγεί σε ισορροπημένες και αμοιβαίου οφέλους εμπορικές συμφωνίες. Να προστατεύει σε συνθήκες διαφάνειας τον καταναλωτή. Παίρνοντας από το ράφι ένα προϊόν ο ευρωπαίος πολίτης θα πρέπει να ξέρει τι αγοράζει, από πού προέρχεται, ποια συστατικά το απαρτίζουν και τι επίπτωση έχει στην υγεία του.

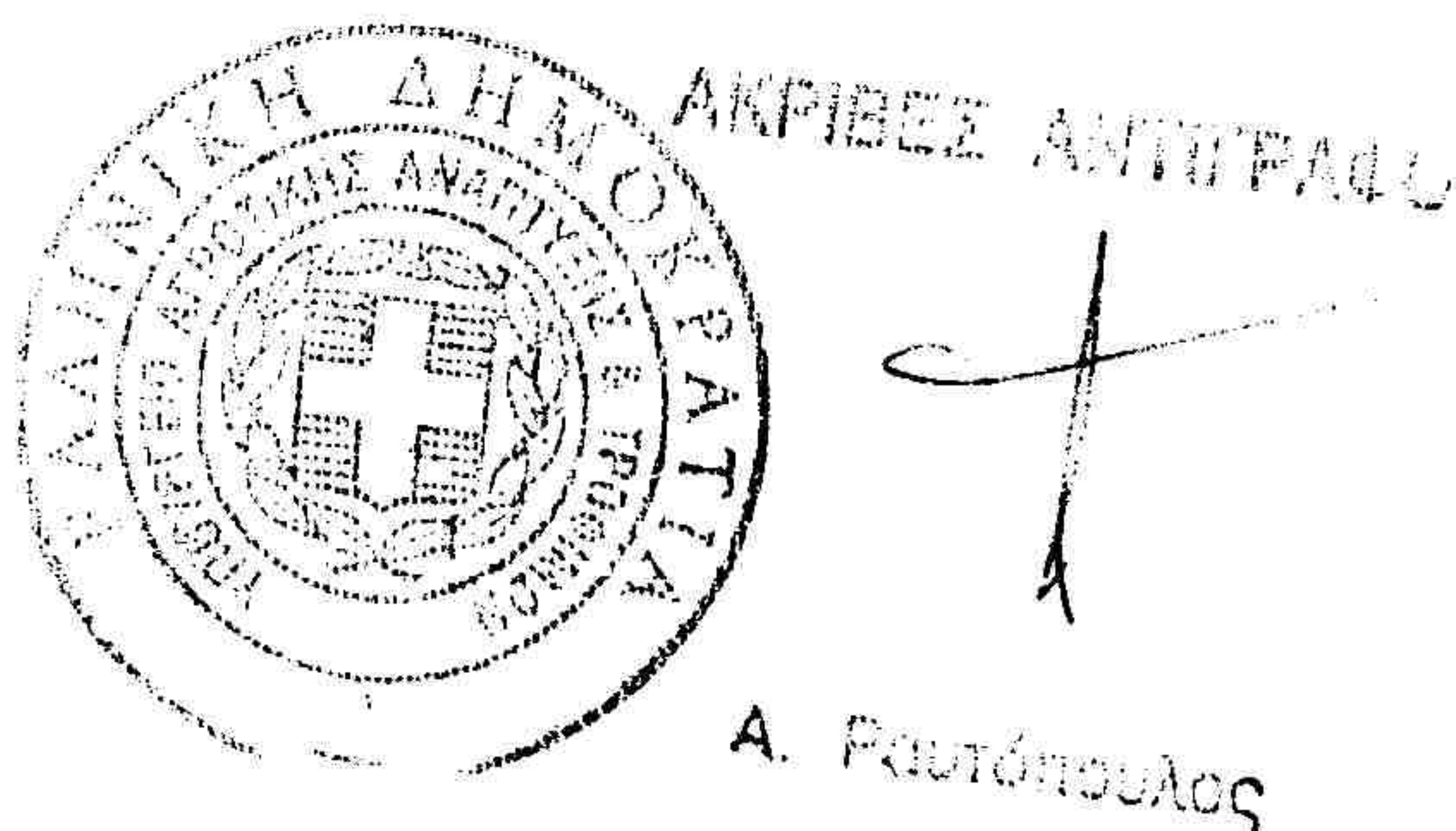
- Αν παραγωγοί και καταναλωτές αποκτήσουν ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη.

- Αν έχουν πρόσβαση σε δίκτυα και πληροφόρηση.

- Αν παράγουν και καταναλώνουν αναγνωρίσιμα προϊόντα.

- Αν οργανώσουμε σωστά τις τοπικές αγορές,

η σχέση τους γίνεται άμεση και αποτελεσματική, το μήκος της αλυσίδας μικραίνει, η αγορά εξυγιαίνεται, το εισόδημα και η αγοραστική τους δύναμη προστατεύονται και η ευρωπαϊκή αγροτική οικονομία μπορεί να ζήσει καλύτερες και ασφαλέστερες ημέρες».

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας

Γρ. κ. Υπουργού

2. Βουλευτή κα Ο. Παπανδρέου – Παπαδάκη

3. Βουλευτή κα Μ. Σκραφνάκη

4. Βουλευτή κα Ν. Γιαννακοπούλου